

A 2024-es gazdasági év alakulása az iparűzési adóbevallási adatok tükrében, 2025. évben csökkent az iparűzési adóbevétel

(Adatok forrás: Eger MJV PH Adóiroda ASP Adószakrendszer 2025.12.31-i állapot alapján)

Helyi iparűzési adó (HIPA)

1

Az Önkormányzat helyi adókból származó bevételei között 2025. évben a **helyi iparűzési adóbevétel összege és aránya (76,9%) ugyan csökkent** (múlt évben 79,4%) **az előző évhez képest, ám továbbra is a legnagyobb arányú helyi adóbevétel az Önkormányzat költségvetésében.**

A helyi iparűzési adó, vagyis a HIPA egy olyan helyi adó, amelyet az Önkormányzatok szednek be a vállalkozásoktól. A HIPA alapja a vállalkozás korrigált nettó árbevétele, amit egy adott Önkormányzat területén végez. Az adómérték és a szabályok – a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) keretjellegeből adódóan - Önkormányzatonként változhatnak, de az általános szabályok alapján a vállalkozásoknak évente kell – egy összegzett, ún. „HIPAK” - bevallást benyújtaniuk.

A HIPA bevallás magában foglalja

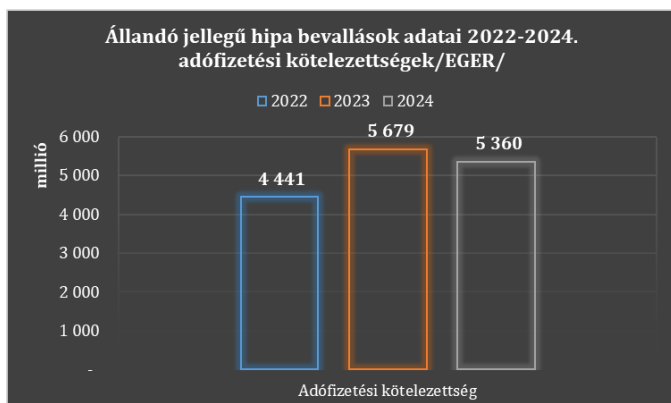
- Az Önkormányzatnak megfelelő nettó árbevételt.
- Az adóalap kiszámítását a megfelelő szabályok szerint.
- Az adó mértékét, amit az Önkormányzat által meghatározott kulcs (pl.: 2%) alapján számolnak el.

A HIPA bevallást általában az adóév végén kell benyújtani és a Nemzeti Adó- és Vámhivatalon (továbbiakban: NAV) keresztül kell eljuttatni Önkormányzathoz, ahol az adó befizetése is történik.

Az iparűzési adónem sajátossága, hogy az adóalap képzése révén jól leköveti a gazdaság növekedését vagy csökkenését.

Egy „jó gazdasági év” a HIPA bevallás tükrében általában azt jelenti, hogy a vállalkozás olyan pénzügyi évet zárt, amelyben a bevételek növekedtek, a költségek ésszerűen alakultak, és az adózás szempontjából kedvező környezet alakult ki. Ekkor a 2023. évi adóalapot meghaladja a 2024. évi adóalap. Ez több szempontból is pozitív hatással lenne a HIPA bevallásra és az adózásra. Ha a vállalkozás növekvő bevételekkel zárja az évet, akkor annak hatása is van a HIPA bevallás szempontjából, hiszen a magasabb nettó árbevétel több HIPA alapot is jelenthet és így magasabb adót kell fizetni. A növekvő bevételek általában azt is jelenthetik, hogy a vállalkozás sikeresebbé vált. Ekkor az éves bevallás benyújtása során, további előlegkiegészítést kell fizetnie a vállalkozásnak és egyben nő a következő időszakok előlege is.

HIPA bevallások alapján kimutatható éves adófizetési kötelezettségek változása 2022-2024.

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda (ASP adószakrendszer állandó jellegű hipa összesítő)

Egy „kedvezőtlen gazdasági év” a HIPA 2024. évi bevallás tükrében azt jelentette, hogy összesítetten a vállalkozások pénzügyi helyzete kedvezőtlenül alakult és ez kihatással van az adózási kötelezettségekre is. Ilyen esetekben a vállalkozás adóalapja csökkenhet és a fizetendő HIPA nagysága csökken. **Ekkor a 2023. évi adóalapot nem éri el a 2024. évi adóalap.** Ha a vállalkozás nem tudja időben befizetni a helyi iparűzési adót, mert a gazdasági évben keletkezett pénzügyi nehézségei miatt nem volt elég likvid eszköze, akkor az adón felül késedelmes pótlékot is fizet az adózó. Egyben ekkor a vállalkozás előlegként (előző év) túl magas összegben fizetett HIPA-t, de a tényleges adóalap alacsonyabb lett. Miután az Adóhatóság megállapítja, hogy **a vállalkozás valóban túl sok adót fizetett, akkor az adót visszafizethetik a vállalkozás számára vagy a jövőbeli adókötelezettségeket csökkenthetik, egyben csökken a következő időszakok (2025.09.15; 2026.03.15.) előlege is.**

2024. évben az autóiparban bekövetkezett kedvezőtlen változások adták az adócsökkenés többségét.

HIPA fizetés

A HIPA adóelőleg fizetése a magyar vállalkozások számára kötelező, ha helyi iparűzési adóköteles tevékenységet folytatnak egy adott Önkormányzat területén és ott az adónemet bevezették. A HIPA adóéve **általában megegyezik a naptári évvel** (január 1. – december 31.). Ha az adózó **eltérő üzleti évet** alkalmaz, akkor az adóelőleg fizetés esedékessége is ettől függ. **A helyi iparűzési adóelőleget félévente** (március 15-ig, szeptember 15-ig), **az adóelőleg-kiegészítést a bevallás benyújtásakor** (jellemzően május 31-e, 2025. évben június 2-a) **fizették meg a vállalkozók.** Az előző pénzügyi évben már megfizetett előleg túlfizetés visszaigénylésére az adóbevallás benyújtását követően van módjuk a vállalkozóknak.

HIPA bevallási kötelezettség

A vállalkozók/vállalkozások - főszabály szerint - a NAV-on keresztül elektronikusan nyújthatták be (2025. június 2-ig) a 2024. évet érintő helyi iparűzésiadó-bevallásukat („24HIPAK”) Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati Adóhatósága felé. A jelzett iparűzési adóbevallást azoknak kellett benyújtaniuk, akik/amelyek az iparűzési adó alanyának minősültek és a székhelyük, telephelyük Eger Megyei Jogú Városban volt a 2024-es adóévben. 2025. évben még azon vállalkozásoknak kellett immár 2025-es adóévről bevallást teljesíteniük („25HIPAK”), akik tevékenységüket - valamely okból - 2025. évben megszüntették.

Az **iparűzési adó alanya** a Htv. 52. § 6. pontja szerinti vállalkozó, a székhely fogalmát a jelzett paragrafus 41. pontja, a telephely fogalmát a 31. pontja értelmezi.

A helyi iparűzési adóban az adóelőleget és adófizetést **önadózással kellett teljesíteni.** Ez azt jelentette, hogy a „24HIPAK”, illetve „25HIPAK” bevallásban kellett az adózónak kiszámítania és bevallania az előlegfizetési időszak két időpontjára az adóelőleg összegét, valamint a végleges adót. Egyúttal az Önkormányzatunk adószámlájára (*Eger MJV önkormányzata Helyi iparűzési adó beszédési számla 50400209-16264551*) kellett megfizetnie - 2025. június 2-ig vagy a megszűnést követő 30 napon belül - az adókülönböt. Amennyiben több előleget fizetett az adózó, ettől az időponttól tudta a többlet befizetését visszaigényelni.

Általánosságban az iparűzési adó alapját a nettó árbevétel összegéből kiindulva kellett meghatározni és csökkenteni lehetett az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel és az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével. **Ha a vállalkozó több Önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végzett iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően – a vállalkozónak kell a Htv. 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania.**

Egyszerűsített adómegállapítás lehetősége

Az **egyszerűsített adóalapmegállapítást választó adóalanyoknak** a „HIPAK” bevallást csak bizonyos feltételek fennállása esetén kellett benyújtani! (*Ennek pontos részleteiről honlapunkon tájékozódhattak az érintettek.*) 2024. évtől az **egyszerűsített adóztatást bármely vállalkozói csoport választhatja**, legyen ő társaság vagy egyéni vállalkozó magánszemély.

A Htv. 39/A. §-a értelmében **az a vállalkozó, akinek/amelynek az adóévben – 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan – a bevétele nem haladja meg a 25 millió forintot, vagy a 120 millió forintot**, feltéve, hogy ez utóbbi esetben az adóévben a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint kizárólag kiskereskedelmi tevékenységet végző átalányadózonak minősül. Ekkor az adóévi adó alapját tételes sávossággal is megállapíthatja az adózó.

Így a kisvállalkozó bejelentett döntése alapján **az adó alapja a kisvállalkozó székhelye és telephelye szerinti önkormányzatonként**

a) **2,5 millió forint**, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben – 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan – a 12 millió forintot nem haladja meg,
b) **6 millió forint**, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben – 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan – a 12 millió forintot meghaladja, de a 18 millió forintot nem haladja meg,
c) **8,5 millió forint**, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben – 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással 12 hónapra számítva időarányosan – a 18 millió forintot meghaladja, de az 25 millió forintot – az (1) bekezdés b) pontja szerinti kisvállalkozó esetén a 120 millió forintot – nem haladja meg, azzal, hogy e § alkalmazásában bevétel alatt a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó magánszemély kisvállalkozó esetében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti bevételt, más kisvállalkozó esetén a nettó árbevételt kell érteni.

A tételes adóalap-megállapítás egyik jelentős egyszerűsítése, hogy ha a kisvállalkozó ezt az adóalap-megállapítási módszert választja, akkor iparűzési adóját adóbevallás benyújtása nélkül, évente egyszer, az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig (jellemzően: május 31-ig, 2025. évben június 2-ig) köteles megfizetni iparűzési adóelőlegét/adóját.

2025. évre 2.282 adózó (HIPA adózói kör 36,26%-a) **választotta az egyszerűsített sávosságot**, ebből legnagyobb számban (1.816 adózó) évi 50 ezer forintot fizettek iparűzési adó címén. 2025. évben az éves adófizetési kötelezettségük együttesen meghaladják a 127,7 millió forintot.

A Htv. 39/B. §-a alapján a kisvállalati adó hatálya alá tartozó vállalkozó az adó alapját a kisvállalati adója alapjának 20%-kal növelt összegében is megállapíthatta. Az adó alapjának megállapítása adóévre volt választható, az erről szóló bejelentést az adóévről szóló bevallásban legkésőbb az annak benyújtására előírt határidőig kellett megtenni az Adóhatóságnál. **KIVA szerint adózási módot 694 vállalkozás választotta, ők együttesen 337,4 millió forint éves adót fizettek ezen a jogcímen.**

A 2025. évben bevallott és feldolgozott 2024. évi iparűzési adóbevallások adatai szerint az Eger város felé bevallott **iparűzési adó összege 5.359,7 millió forint volt. Ez az összeg -319,3 millió forinttal kisebb, mint az előző évi (2023. évi) bevallott összesített éves adat.**

A 2024. évi HIPA bevallási adatok alapján **1.589 vállalkozás nem csak Eger Megyei Jogú Város felé adózott, hanem más település vagy települések felé is**, így éves iparűzési adójukat meg kellett osztaniuk. Az adófizetés szempontjából ezen adózói kör a **3.691,45 millió adót fizetett, mely az összes adóelőírás 69 %-át adta.**

A határidőig benyújtott és feldolgozott bevallások adatai alapján az Egerben adózó vállalkozások 24% adót egyáltalán nem fizetett, jellemzően ők vagy szüneteltetik a tevékenységüket, vagy nem volt kimutatható adóalapjuk. **A vállalkozók 21,5 %-ának éves iparűzési adója 2024. évben 10 ezer forint és 50 ezer forint közé esett.** Ők együttesen 37 millió forint iparűzési adót fizettek. **Az adózók 68 %-ának az éves adója nem érte el a 100 ezer forintot, ők egyébként az összes iparűzési adó mindössze 1,7 %-át fizették (90,6 millió Ft).**

Az adófizető vállalkozások 31,54%-a fizetett nagyobb éves adóösszeget, mint 100 ezer forint (5.262 millió Ft), közülük is mindössze 8,7 %-ának volt több az éves adófizetése, mint 1 millió forint.

2024. évre **10 millió forint feletti adófizetésre 70 társaság volt kötelezett**, ám az összes adófizetésben a részesedésük jelentős, hiszen **az éves adók 64 %-a tőlük folyt be az Önkormányzat költségvetésébe.**

HIPA bevallások összesített adatai 2024. (ASP adószakrendszer állandó jellegű HIPA összesítő) (bevallási határidő: 2025. június 2-a)

HIPA	2022	2023	2024	2024-2023
Vállalkozási szintű adóalap	10 328 734 924 682	11 331 994 630 833	12 114 014 209 264	782 019 578 431
Település szintű adóalap	266 607 083 043	287 175 046 804	272 306 289 327	- 14 868 757 477
Adóköteles adóalap	266 604 123 034	287 187 546 804	272 331 289 327	- 14 856 257 477
Adófizetési kötelezettség	4 440 609 272	5 679 093 132	5 359 748 251	- 319 344 881
Elszámolt adókülönbözet	738 703 022	471 671 922	31 303 226	- 440 368 696

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda lekérdezés: 2026.01.28.

Az adónem sajátossága, hogy a jelentős adófizetők általában a nagy termelő cégek, pénzintézetek, kereskedelmi láncok és országos kiterjesztésű szolgáltató teszik ki, ebből számosságát tekintve a hevesi vármegyeszékhelyen nincs túlzottan sok. (Mindössze kilenc társaság volt Egerben, akiknek a 2025. évi iparüzési adófizetése meghaladta a 100 millió forintot, de nem érte el a 200 millió forintot és mindössze három gazdálkodó, akinek a befizetése több volt, mint 200 millió forint.) Az iparüzési adóbevétel legnagyobb részét Egerben 2024. évi bevallások alapján a feldolgozóipar adta.

2024. évről benyújtott HIPA bevallások adatai alapján az éves adó ágazati megoszlása „TOP5”

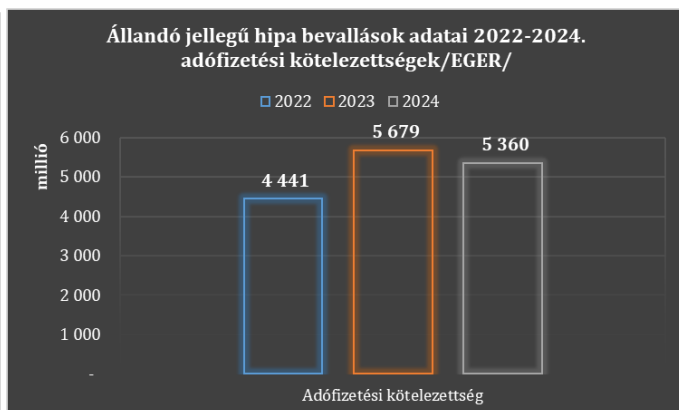
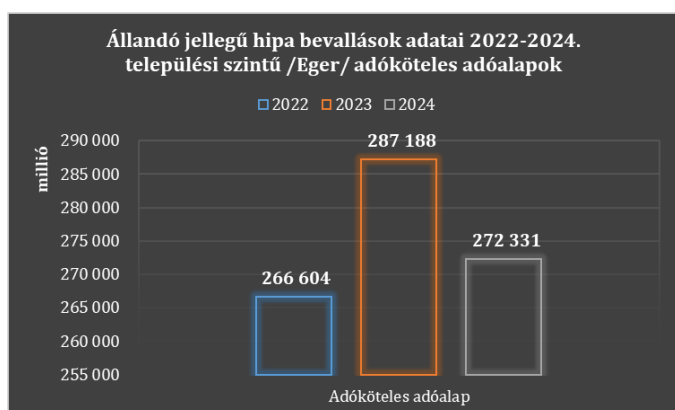
Ágazati kódok (Teaor)	Adófizetési kötelezettség (Ft)	Adó megoszlása az egyes ágazatok között
C = feldolgozóipar	2 276 587 151	42,5%
G = kereskedelem, gépjárműjavítás	784 920 871	14,7%
L = ingatlanügyletek	374 279 547	7,0%
F = építőipar	289 330 093	5,4%
I = szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	272 992 635	5,1%

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

A 2024. évben a bevallott és feldolgozott (2024. évi) iparüzési adóbevallások adatai szerint az Eger város felé bevallott általános módon adózók iparüzési adó összege 5.359.7 millió forint volt. Ez az összeg -319,3 millió forinttal kisebb, mint az előző évi (2023. évi) bevallott összesített éves adat.

HIPA bevallások alapján kimutatható éves adóalap és adófizetési kötelezettségek változása

2022-2024. évek

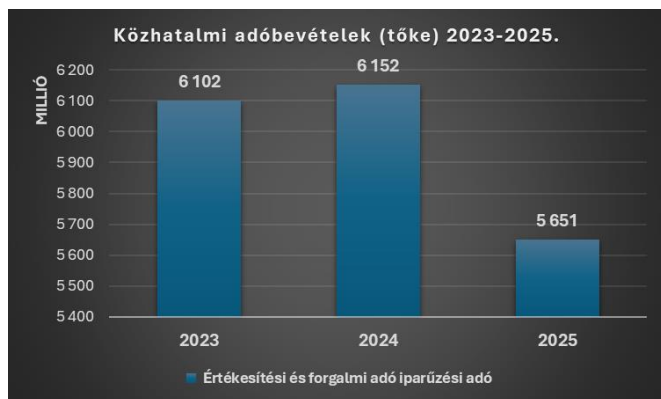

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Pénzügyi korrigált adóbevételek alakulása 2023-2025. évek

2025. évben az előző évhez képest -501.260 ezer forinttal volt kevesebb a korrigált helyi adóbevétel összértéke, a 2023. évhez képest a csökkenés összege -451.292 ezer forint volt. **A bevétel csökkenés elsődleges oka, hogy a termelő szektor (jellemzően autóipar beszállítók) helyi iparüzési adóalapja és adója lecsökkent.** (Előző évhez képest az iparüzési adóbevétel csökkenés – 501,2 millió forint volt.)

Pénzügyi korrigált adóbevételek alakulása 2023-2025. évek

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Értékesítési és forgalmi típusú adó, iparűzési adóbevételek beérkezése (2025. év)

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Értékesítési és forgalmi típusú adó, iparűzési adóbevételek alakulása az előző években és 2025. évben

Korrigált pénzügyi bevétel adóévek 12.31-ig	2023	2024	2025
Értékesítési és forgalmi adó iparűzési adó	6 101 979 171	6 151 947 354	5 650 686 920

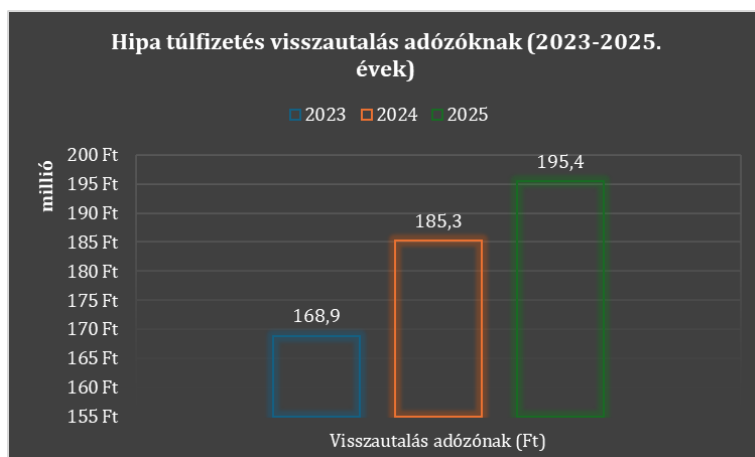
Korrigált pénzügyi bevétel adóévek 12.31-ig	Változás 2025-2024	Változás 2025-2023
Értékesítési és forgalmi adó iparűzési adó	-501 260 434	-451 292 251

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Az iparűzési adónem sajátossága, hogy az adóalap képzése révén jól leköveti a gazdaság növekedését vagy csökkenését. Egy „jó gazdasági” év duplán jó az Önkormányzat számára, ugyanis ekkor májusban nő az előlegkiegészítés és egyúttal emelkedik a szeptember 15-ig fizetendő előleg összege is. **Ha viszont gazdasági visszaesés van**, úgy az adóévet követő év júniusában visszaigénylő pozícióba kerülhetnek a vállalkozások és a szeptemberi előlegük is csökkenhet.

A „24HIPAK” bevallásokban szereplő csökkenést elsősorban az autóiipari beszállítók (feldolgozóipar) árbevételének csökkenése okozta.

Az Önkormányzati adóhatóságunk iparűzési adóban 2025. évben összesen **195.396 ezer forintot utalt vissza a vállalkozásoknak.**

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Az adó visszatérítéseken túl jelentős az az összeg, amit a vállalkozások az előző pénzügyi évben már befizettek adóelőleg címén, ám a 2025. évi előírások elszámolása során tudtak érvényesíteni, így az előírtól lényegesen kevesebbet kellett befizetniük az Önkormányzat adószámlájára.

2025. évben megnőtt az adóelőleg-csökkentés érdekében benyújtott kérelmekben érintett adóelőleg összegei. Az adózó az iparüzési adóelőleg esedékességének időpontjáig (jellemzően 2025. március 17-ig, 2025. június 2-ig és 2025. szeptember 15-ig) benyújtott kérelmében a helyi iparüzési adóelőleg módosítását kérhették az Önkormányzati adóhatóságtól, ha előlegét az előző időszak adatai alapján fizeti, és számításai szerint adója nem érte el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét. **2025. évben – 484,9 millió forint összegben éltek ezzel a lehetőséggel a vállalkozások.**

év	db	Eredeti előleg összege	Mérsékelt előleg összege	Különbözet/jóváírások
2023.12.31-ig	178	144 802 045	29 377 472	115 424 573
2024.12.31-ig	139	91 398 404	23 647 887	67 750 517
2025.12.31-ig	122	1 323 812 743	838 876 527	484 936 216

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

Ha az adózó fizetési kötelezettségét valamilyen méltányolható gazdasági vagy személyes okból határidőre nem tudta teljesíteni, **fizetési kedvezményt kérhetett.** A fizetési kedvezmény lehet: halasztás, részletfizetés, mérséklés, illetve elengedés. **Fizetési halasztás és részletfizetés** (a továbbiakban együtt: fizetési könnyítés) az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy kérelmére az **Adóhatóságnál nyilvántartott adóra engedélyezhető.** A fizetési könnyítés abban az esetben volt engedélyezhető, ha a fizetési nehézség a kérelmezőnek nem volt felróható, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben töle elvárható és átmeneti jellegű a tartozás fennállása, az adó későbbi megfizetése valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kellett venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit. 2025. évben kifejezetten iparüzési adóra **232,9 millió forint fizetési könnyítést** engedélyezett az Adóhatóság. Ezen összegek az adott 2025. évben még be is folytak a költségvetésünkbe.

Az iparüzési adóbevételek felhasználása

Az iparüzési adóból származó adóbevételek elsődlegesen a **helyi közösségi közlekedési feladat ellátására** és az Önkormányzat hatáskörébe tartozó **szociális ellátások finanszírozására** került felhasználásra. Emellett **olyan kiadások is ebből kerülnek finanszírozásra, amelyekre az állam normatív támogatást csökkentve ad, illetve külön nem biztosít.**

Adóerőképeség és szolidaritási hozzájárulás fizetési kötelezettség

Az adóerőképeség egy fogalom a magyar adózásban, főként az Önkormányzatokat érintő állami támogatások elosztásánál játszik szerepet. Az adóerőképeség számítása **évente történik**, és a **tárgyévet megelőző második év** HIPA adataiból indul ki. Az adóerőképeség kapcsán **Egernek 2025. évre 1.746,8 millió forint szolidaritási hozzájárulást** is „fizetnie” kell a központi költségvetés felé, illetve ennyivel csökkennek a normatív támogatások összegei.

Htv. változások kihatása a HIPA bevételekre

Az „Egyes adókötelezettségekről és egyes adótörvények” módosításáról szóló - már 2025. félévtől életbe lépett - szabályozás alapján a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény szerinti **szerencsejátékszervezőnél az értékesítés nettó árbevétele csökkenthető az elszámolt nyereményráfordítással.** Ez - 2024-es szinten - Eger 13. legnagyobb iparűzési adófizetőjét is érinti, ami a jövőben jelentős adóbevétel kiesést prognosztizál.

A Szerencsejáték Zrt. 2024-ban 1.235,8 milliárd Ft bevételből 24,4 milliárd Ft HIPA-t fizetett, miközben 929,5 milliárd Ft-ot osztott ki nyereményként, az új szabályok szerint már csak az összevont 305 milliárdos nettó bevétel után fizet majd HIPÁ-t.

7

„TOP100” HIPA fizető egri vállalkozás részesedés az éves adófizetésből

A legnagyobb „TOP100” adózó kiemelt figyelmet érdemel Eger Megyei Jogú Város működésében, hiszen mind a foglalkoztatás, a beruházás, a gazdaságpolitika, mind a helyi adófizetés szempontjából ők a legjelentősebb vállalkozásai a vármegyeszékhelyünknek. **A „TOP100” adózó befizetése 2025. évben az összes iparűzési adó 68,1 %-át jelentette.**

év	100 legnagyobb helyi iparűzési adó fizető által befizetett hipa összegei	minden más adózó befizetése	összes hipa befizetés	arány
2025	3 847 453 047	1 803 233 873	5 650 686 920	68,1%

Forrás: Eger MJV PH Adóiroda

2025. évben elsősorban az autóiparban bekövetkezett negatív folyamatok azt eredményezték, hogy az előző évhez (4.378,2 millió Ft) képest **jelentősen lecsökkent** (- 531 millió Ft-tal) **a nagy cégek (Top100) iparűzési adóbefizetése.**

Eger, 2026. január hó.

Korsós László s.k.

Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adóiroda vezetője